

Vrouwenrechten en gendergelijkheid in de duurzame ontwikkelingsdoelen actueler dan ooit

Inleiding

Nederland heeft zich altijd ingezet voor vrouwenrechten en gendergelijkheid, zowel in het binnen- als buitenlandbeleid. Zeer terecht en hard nodig: vrouwenrechten en gendergelijkheid staan wereldwijd steeds meer onder druk.

De Sustainable Development Goals (SDG's) worden door veel landen omarmd, al is het met lip service. Dit geldt in veel mindere mate voor rechten van vrouwen en gendergelijkheid. Zaken als seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, politieke participatie, economische zelfstandigheid, huiselijk geweld en eigendomsrecht staan opnieuw ter discussie en worden vaak onderbelicht in nationale SDG rapportages.

Een aantal schokkende voorbeelden:

- = De invoering van de zogenaamde 'Global Gag Rule' door President Trump, waarbij organisaties geen Amerikaanse overheidsfinanciering meer ontvangen als zij abortussen uitvoeren of daarover adviseren, doorverwijzen, zelfs al zou dat met ander donorgeld dan vanuit de VS zijn. Ze worden hiermee tot een onmogelijke keuze gedwongen om deze activiteiten stop te zetten, of helemaal geen financiering meer te ontvangen.
- = Het Russische parlement heeft begin dit jaar goedkeuring gegeven van een wetsvoorstel voor legalisering van huiselijk geweld. Het maakt onderdeel uit van Poetin's push voor een terugkeer naar de traditionele familiewaarden.
- = In veel ontwikkelingslanden trouwt 1 op de 3 meisjes als minderjarige. Dagelijks krijgen zo'n 41.000 meisjes jonger dan 18 jaar te horen dat ze moeten trouwen¹.
- = 75% van de vluchtende vrouwen naar Europa wordt verkracht.

Ook in Nederland zien we dat er te weinig vooruitgang is op gendervraagstukken. Het in november gepubliceerde CBS rapport² over de voortgang van de SDG's laat een eerste beeld hiervan zien. In de SDG rapportage van het maatschappelijk middenveld hebben we de belangrijkste uitdagingen op dit terrein op een rij gezet. Dit gaat o.a. over

- = Het verschil in uurloon: vrouwen verdienen in 2015 gemiddeld per uur 16% minder dan mannen.
- = Nederlandse vrouwen werken relatief vaak parttime in vergelijking met andere Europese landen wat betekent dat 50% niet economisch zelfstandig is.
- = Hoge cijfers op het gebied van geweld tegen vrouwen en seksueel geweld. 40% van de vrouwen heeft met fysiek seksueel geweld³ te maken gehad.

¹ www.girlsnotbrides.org/about-child-marriage

² CBS (2016). *Metten van SDGs: een eerste beeld voor Nederland*. Den Haag: CBS.

³ Rutgers WPF (2012). *Monitor seksuele gezondheid*. Utrecht: Rutgers WPF.

- = Het verschil in gezonde levensverwachting tussen mannen en vrouwen, de levensverwachting van vrouwen ligt ruim 1 jaar lager dan mannen
- = 10 procent van alle posities in bestuursraden en raden van commissarissen in Nederland wordt bekleed door een vrouw.

Ook in de Global Gender Gap Index van 2016 zijn we drie plaatsen gezakt doordat andere landen, als Burundi, beter scoort op een aantal van de bovenstaande punten.

In de huidige wereld neemt het aantal landen dat (politieke, sociale, seksuele, reproductieve en economische) rechten van vrouwen onderdrukt toe. Des te belangrijker dat Nederland vrouwenrechten en gendergelijkheid binnen de SDG's energiek steunt, uitwerkt en rapporteert op alle mondiale SDG indicatoren op gendergelijkheid.

Hiertoe hebben wij de volgende aanbevelingen geformuleerd:

Verdere uitwerking SDG 5 en 3 in het Nederlandse buitenlands- en binnenlandsbeleid, waaronder:

- = Het formuleren van een visie hoe SDG 5 wordt geïntegreerd in het brede buitenlandbeleid.
- = Het thema van gender diplomatie. Aangezien juist Nederland een verschil kan maken waar het gaat om de machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen, zou dit nadrukkelijk tot de verantwoordelijkheid van de ambassadeur moeten behoren.
- = Zorg dat Nederland alle SDG indicatoren meet , niet slechts de 30% die nu volgens het CBS beschikbaar is. Met name voor SDG 5, waar de urgentie hoog is, blijkt dat het merendeel van de indicatoren (nog) niet gemeten kunnen worden.
- = Behoud en continueer de financiële en politieke inzet van Nederland op Gender en SRGR als prioriteit van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid; door de combinatie van directe financiële steun voor NGO's, vrouwenrechtenorganisaties en activisten, multilaterale instellingen en op bilateraal niveau samen met politieke inspanningen in bilaterale en multilaterale fora, levert Nederland internationaal een onmisbare bijdrage aan de implementatie van SDG 3 & 5.
- = Zorg dat binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken iemand specifiek wordt aangesteld om de implementatie van SDG 5 te bewerkstelligen en daartoe een vrije rol als gender ambassadeur bekleedt.